

Biroul permanent al Senatului:

Bp. 732. / 11.11.2022

AVIZ

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea Ordonanței
Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză
tehnică judiciară și extrajudiciară și a Ordonanței Guvernului
nr. 75/2000 privind organizarea activității
de expertiză criminalistică**

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară și a Ordonanței Guvernului nr. 75/2000 privind organizarea activității de expertiză criminalistică, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 543 din 02.11.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1265/02.11.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară și a Ordonanței Guvernului nr. 75/2000 privind organizarea activității de expertiză criminalistică, urmărindu-se, în principal, asigurarea concordanței cu prevederile Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne și ale Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, în ceea ce privește reglementarea accesului la profesiile de expert tehnic judiciar, extrajudiciar și criminalist, precum și a exercitării acestora pe teritoriul României.

Totodată, se urmărește modificarea dispozițiilor art. 38 alin. (2) teza finală din Ordonanța Guvernului nr. 2/2000, deoarece sintagma „precum și în urma condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei“, din cuprinsul acesteia, a fost declarată neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 356 din 26 mai 2022, propunându-se soluția legislativă de radiere din evidență a experților tehnici judiciari în cazul în care, prin hotărâre judecătorească definitivă, s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau de serviciu ori pentru săvârșirea cu intenție a unei alte infracțiuni.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. În ceea ce privește **obiectul principal** al prezentului proiect de lege, semnalăm că, din analiza coroborată dispozițiilor propuse, a Expunerii de motive și a documentului cuprinzând rezultatul testului de proporționalitate și, **având în vedere, în special, tabelul de concordanță** între unele prevederi din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne și din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, a rezultat că acesta **îl constituie transpunerea anumitor prevederi** din cele două acte juridice ale Uniunii Europene menționate prin norme interne speciale referitoare la accesul la profesiile de expert tehnic judiciar, extrajudiciar și criminalist, precum și la exercitarea acestora pe teritoriul României.

Prin urmare, în acord cu exigența de tehnică legislativă cuprinsă la art. 45 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesar, ca după partea dispozitivă a legii să fie inserată **mențiunea privind transpunerea, cu specificarea în detaliu a textelor din directive care se transpun.**

5. La **Expunerea de motive**, la pct. 3.1 - *Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ*, textul trebuie revăzut și corectat, deoarece prin prezentul proiect nu se realizează, așa cum apare în instrumentul de prezentare și motivare „Punerea în acord” (exprimarea corectă ar fi fost „punerea de acord”) a prevederilor celor două ordonanțe „cu obligațiilor

izvorâte din Directiva nr. 2005/36/CE și din Directiva nr. 2006/123/CE și stabilite prin Legea nr. 200/2004”, ci se realizează chiar operațiunea juridică specifică a transpunerii unor prevederi din directive în dreptul național, adică a introducerii corespunzătoare în dreptul intern a respectivelor prevederi unionale, deoarece efecte juridice pentru particulari, ca regulă, vor produce doar actele normative interne. De asemenea, precizăm că, în contextul dat, „obligățiile izvorâte” din cele două directive sunt chiar cele de transpunere, astfel încât nu se pot pune de acord prevederi din dreptul intern cu obligația de transpunere.

La pct.5.3, paragraful final, este necesară revederea sintagmei „deoarece o copie a unui document întocmit ca și *«copie legalizată»*” și folosirea unei terminologii adecvate, deoarece un document nu poate fi întocmit în formă de copie, ci doar ca original, de pe acesta putându-se face copii, iar aceste copii, pot fi, la rândul lor, simple (fără nicio atestare a autenticității), legalizate sau certificate pentru conformitate cu originalul.

La pct. 5.3.1 - *Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE*, figurează textul „Nu este cazul”, cu toate că prezentul proiect transpune prevederi din două directive, deoarece modificarea legislației interne (cuprinzând norme generale sau speciale) în acord cu prevederile unei directive constituie chiar transpunerea respectivelor prevederi, realizată, de preferat, în mod corect, după identificarea unor transpuneri defectuoase, incorecte sau incomplete.

6. În aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (5) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare și având în vedere natura intervențiilor legislative preconizate la **art. I** și **art. III**, este necesară reformularea **titlului**, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară și a Ordonanței Guvernului nr. 75/2000 privind organizarea activității de expertiză criminalistică”.

7. Pentru o informare completă asupra evenimentelor suferite de actele normative asupra cărora se intervine, este necesară reformularea părților introductive al **art. I** și **II**, astfel:

„Art. I. - Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 25 ianuarie 2000, aprobată prin Legea nr. 156/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:”;

„Art. III. - Ordonanța Guvernului nr. 75/2000 privind organizarea activității de expertiză criminalistică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 29 august 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 488/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:”.

8. Pentru o redactare în acord cu uzanțele normative, părțile dispozitive ale art. I pct.3, 4 și 9, precum și ale art. III pct. 2, 3 și 8 trebuie reformulate, astfel:

„3. La articolul 10¹ alineatul (6), litera b) se abrogă.”;

„4. La articolul 10¹ alineatul (6), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„9. La articolul 10¹, după alineatul (11), se introduce un nou alineat, alin. (12), cu următorul cuprins:”;

„2. La articolul 4¹ alineatul (6), litera b) se abrogă.”;

„3. La articolul 4¹ alineatul (6), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„8. La articolul 4¹, după alineatul (11), se introduce un nou alineat, alin. (12), cu următorul cuprins:”.

De asemenea, având în vedere faptul că la art. I pct. 2 și 4-8, precum și la art. III pct. 1 și 3-7 se preconizează intervenții legislative asupra acelorași elemente structurale, pentru o mai bună sistematizare a propunerii legislative, recomandăm comasarea acestora.

9. La art. I pct. 1, referitor la textul preconizat pentru art. 4 alin. (1), semnalăm lipsa de predictibilitate a normei în privința sintagmei „prin compartimentul de specialitate”, în absența din proiect a unor elemente de identificare a acestui compartiment, chiar și prin trimitere la norme secundare de aplicare. Prin urmare, este necesară completarea și clarificarea textului, inclusiv prin indicarea obiectului activității respectivului compartiment și a faptului dacă acesta există sau va fi înființat.

Precizăm că, potrivit Expunerii de motive, „prin proiectul de act normativ se preconizează desființarea structurii de sine stătătoare Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, situată în cadrul Serviciului Profesii Juridice Conexe din Ministerul Justiției, și exercitarea atribuțiilor Biroului central pentru expertize tehnice judiciare de către întreg compartimentul de specialitate - Serviciul Profesii Juridice Conexe”, însă normele proiectului nu prevăd că respectivul compartiment este Serviciul Profesii Juridice Conexe din cadrul Ministerului Justiției.

În plus, întrucât norma *de lege lata* prevede că „În scopul coordonării și îndrumării, din punct de vedere administrativ și metodologic, precum și al controlului activității de expertiză tehnică judiciară, în cadrul Ministerului Justiției funcționează **Biroul central pentru expertize tehnice judiciare**”, iar prin textul *de lege ferenda*, o parte dintre atribuțiile acestui birou (mai precis, coordonarea și controlul exclusiv din punct de vedere administrativ) vor fi exercitate de „compartimentul de specialitate”, proiectul va necesita a fi completat cu **norme tranzitorii** referitoare la:

- desființarea, începând cu data intrării în vigoare a legii, a Biroului central pentru expertize tehnice judiciare și la preluarea atribuțiilor de coordonare și control exclusiv din punct de vedere administrativ a activității de expertiză tehnică judiciară de către „compartimentul de specialitate”, care va fi în mod univoc identificat;

- personalul care va activa în acest compartiment de specialitate, precizându-se dacă va fi preluat de la Biroul central pentru expertize tehnice judiciare sau dacă deja activează în cadrul structurii vizate prin proiect, în măsura în care structura există la momentul intrării în vigoare a legii.

10. La **art. I pct. 2**, referitor la textul preconizat pentru **art. 10¹ alin. (4)**, la **teza I**, mai întâi, precizăm că noțiunea de „recunoaștere automată” în ceea ce privește domeniul recunoașterii calificărilor profesionale, reglementat la nivelul Uniunii Europene, în principal, prin Directiva 2005/36/CE, iar la nivel intern, ca drept comun, prin Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, se folosește doar cu referire la:

- recunoașterea, pe baza principiilor comune de formare, pentru profesiile de medic, asistent medical generalist, medic stomatolog, medic veterinar, moașă, farmacist și arhitect - a se vedea Cap. IIIA din Directiva 2005/36/CE și art. 1 alin. (4) din Legea nr. 200/2004 ;

- recunoașterea pentru anumite ocupații pe baza experienței lor profesionale - a se vedea Cap. II din Directiva 2005/36/CE și activitățile prevăzute în Anexa IV din aceeași directivă, precum și art. 1 alin. (6) din Legea nr. 200/2004.

Prin urmare, pentru evitarea confuziilor și respectarea principiului unității terminologice, se va elimina determinantul „automat”, faptul că nu va fi necesară îndeplinirea unor condiții suplimentare pentru recunoaștere reieșind chiar din neprevăderea acestora.

În al doilea rând, pentru respectarea terminologiei Directivei 2005/36/CE și a Legii nr. 200/2004, sintagma „documentul de atestare profesională” se va înlocui prin sintagma „**titlul de calificare**” [a se vedea definiția prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c) din directivă și art. 3 alin. (3) din același act juridic unional, precum și normele interne de transpunere - art. 5¹ alin. (2) și (3) din lege].

În plus, precizăm că noțiunea de „document de atestare profesională” nu beneficiază de accepțiune juridică.

Ultimele două observații sunt valabile și pentru **pct. 10** cu privire la textul propus pentru **art. 29¹ teza a II-a**.

De asemenea, reiterăm toate observațiile pentru **art. III pct. 1** cu privire la textul propus pentru **art. 4¹ alin. (4)** din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000.

În plus, este necesară revederea expresiei „precum și a documentelor” din teza a II-a a **art. 10¹ alin. (4)** de la **art. I pct. 2**, deoarece nu se înțelege dacă vor fi depuse tot copii (dacă sunt vizate copiile, trebuie făcut acordul după număr). Semnalăm că în textul propus pentru **art. 4¹ alin. (4)** de la **art. III pct. 1** se folosește sintagma „precum și documente”.

Prin urmare, propunem revederea celor două texte și reglementarea unor soluții similare într-o exprimare identică.

11. La **art. I pct. 4**, referitor la textul propus pentru **art. 10¹ alin. (6) lit. e)**, pentru respectarea terminologiei Directivei 2005/36/CE și a Legii nr. 200/2004, sintagma „statul unde este stabilit” se va înlocui prin sintagma „statul de stabilire”.

Observația este valabilă și pentru **art. III pct. 3** cu privire la textul propus pentru **art. 4¹ alin. (6) lit. e)** din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000.

12. La **art. I pct. 5**, referitor la textul propus pentru **art. 10¹ alin. (7)**, pentru o exprimare adecvată în context, propunem înlocuirea termenului „înaintată” prin termenul „**depusă**”.

Totodată, pentru un spor de rigoare normativă, sintagma „înființat în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România” trebuie înlocuită cu sintagma „**înființat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, cu modificările ulterioare**”.

În partea finală, pentru o corectă transpunere a art. 7 alin. (1) din Directiva 2005/36/CE, după termenul „ocazional” se va introduce sintagma „**în decursul anului respectiv**”.

Observațiile sunt valabile și pentru **art. III pct. 4** cu privire la textul propus pentru **art. 4¹ alin. (7)** din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000.

13. La **art. I pct. 6**, referitor la textul preconizat pentru **art. 10¹ alin. (8)**, semnalăm că acesta nu transpune corect prevederile art. 50 alin. (2) din Directiva 2005/36/CE, potrivit căroră, „În cazul unor îndoieli justificate, statul membru gazdă **poate solicita autorităților competente ale unui stat membru o confirmare a autenticității a** titlurilor de calificare eliberate în acest alt stat membru, ...”.

Totodată, semnalăm că, prin gradul mare de generalitate, sintagma „*în condițiile legii*” este insuficient de clară, ceea ce afectează accesibilitatea și predictibilitatea normei. Ca urmare, este necesară reformularea corespunzătoare a textului, astfel încât să se precizeze în mod expres normele vizate, făcându-se aplicare dispozițiilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare*”.

Formulăm observațiile și pentru **art. III pct. 5**, referitor la textul propus pentru **art. 4¹ alin. (8)**.

14. După corecta și precisă identificare a „*compartimentului de specialitate*” în textul propus pentru art. 4 alin. (1), la **art. I pct. 7**, în cuprinsul textului preconizat pentru **art. 10¹ alin. (9)**, pentru precizia normei, se va prevedea denumirea respectivului compartiment sau se va include o trimitere la art. 1 alin. (4).

În ceea ce privește formularea „în temeiul ordinului ministrului justiției”, semnalăm caracterul imprecis și incomplet al acesteia, fiind necesar a se clarifica ce ordin este vizat.

Observațiile sunt valabile și pentru **art. III pct. 6** cu privire la textul propus pentru **art. 4¹ alin. (9)** din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000.

15. La **pct. 9 al art. I**, partea dispozitivă reglementează introducerea alin. (12) la art. 10¹, însă, întrucât soluția normativă propusă se referă la cererea prevăzută la alin. (4), pentru o ordonare logică a ideilor, propunem introducerea acesteia în cuprinsul unui alineat marcat ca **alin. (4¹)**. Drept consecință, partea dispozitivă va fi reformulată și marcată ca pct. 2, iar punctele art. I se vor renumera.

În măsura în care observația este reținută, sintagma „înființat în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România” trebuie înlocuită cu sintagma „**înființat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, cu modificările ulterioare**”.

În mod corespunzător, din cuprinsul textului propus pentru actualul **art. 10¹ alin. (7)**, având în vedere că s-a precizat anterior - în textul care propunem a fi marcat ca alin. (4¹) - prin ce act normativ a fost înființat Punctul de contact unic electronic, pentru suplețea normei, partea finală, „înființat în temeiul ... în România” se va elimina.

Dacă observația referitoare la marcarea textului propus pentru actualul alin. (12) ca alin. (4¹) nu va fi reținută, din cuprinsul textului preconizat pentru **art. 10¹ alin. (12)**, având în vedere că s-a precizat anterior - la actualul alin. (7) - prin ce act normativ a fost înființat Punctul de contact unic electronic, pentru suplețea normei, partea finală, „înființat în temeiul ... în România” se va elimina.

Observația este valabilă și pentru **art. III pct. 8** cu privire la textul propus pentru **art. 4¹ alin. (12)** din Ordonanța Guvernului nr. 75/2000.

16. La art. I pct. 10, referitor la textul preconizat pentru **art. 29¹ teza I**, este necesară revederea formulării „pentru dobândirea și exercitarea în România a calificării profesionale de expert tehnic extrajudiciar”, deoarece calificările profesionale se dobândesc, iar profesiile (nu calificările profesionale) se exercită.

La **teza a II-a**, pentru o corectă exprimare în context, propunem ca sintagma „prin care se certifică specializarea în această calificare profesională a cetățeanului” să fie înlocuită prin sintagma „prin care se certifică **dobândirea calificării profesionale de către cetățeanul**”.

Totodată, pentru corelare cu prevederile art. 10 alin. (1) lit. a) din actul de bază, sintagma „sau aparținând Spațiului Economic European” se va înlocui prin sintagma „..., unui stat aparținând Spațiului Economic European **ori al Confederației Elvețiene**”.

Pentru realizarea acordului gramatical corect, verbul „au dobândit” se va înlocui prin verbul „**a dobândit**”.

În plus, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, sintagma „dovezile urmând a le fi înaintate acestora” se va înlocui prin sintagma „**documentele doveditoare** urmând a fi **transmise** acestora”.

17. La art. I pct. 13, în ceea ce privește textul preconizat pentru art. 32 lit. j), semnalăm neclaritatea tezei a II-a și faptul că terminologia celor două teze nu este corelată, deoarece la teza I se folosește „controlează din punct de vedere administrativ”, iar la teza a II-a, „exercitarea atribuțiilor în materie disciplinară”, termenii „administrativ” și „disciplinar” nefiind sinonimi.

Prin urmare, propunem înlocuirea sintagmei „cu privire la aspectele de ordin administrativ; exercitarea atribuțiilor în materie disciplinară nu implică analiza fondului” prin sintagma „cu privire la aspectele de ordin administrativ, exercitarea **acestei atribuții nepresupunând** analiza fondului”.

18. La art. I pct. 14, în ceea ce privește soluția legislativă de modificare a art. 38 alin. (2), semnalăm că prin Decizia Curții Constituționale nr. 356 din 26 mai 2022¹, s-a admis excepția de neconstituționalitate, constatându-se că sintagma „*precum și în urma condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*” din cuprinsul art. 38 alin. (2) teza finală din Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară este neconstituțională.

Conform dispozițiilor art. 147 alin. (1) din Constituția României, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. Prin urmare, începând cu data de **21 octombrie 2022**, sintagma „*precum și în urma condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei*” din cuprinsul art. 38 alin. (2) teza finală, se suspendă de drept, urmând să-și înceteze efectele juridice începând cu data **5 decembrie 2022**, dacă legiuitorul nu intervine pentru modificarea prevederilor atacate. Astfel, până la data menționată mai sus, prezentul proiect trebuie să fie adoptat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar dispozițiile acestuia să intre în vigoare.

În ipoteza în care, până la data de 5 decembrie 2022, dispoziția de modificare a art. 38 alin. (2), astfel încât să fie conforme precizărilor

¹ Publicată în Monitorul oficial al României. Partea I, nr. 1025 din 21 octombrie 2022.

din decizia Curții Constituționale menționată mai sus, nu intră în vigoare, este discutabil dacă, ulterior acestei date, se mai poate interveni asupra respectivului articol.

19. La art. II, semnalăm că înlocuirea propusă, prin sintagma „compartimentul de specialitate din Ministerul Justiției” a denumirilor menționate nu poate fi operată ca atare, deoarece, așa cum am precizat mai sus, sintagma este imprecisă și eliptică, iar folosirea acesteia va conferi un caracter ambiguu și incomplet textelor modificate.

A se vedea spre exemplu, titlul Cap. V din Ordonanța Guvernului nr. 2/2000, care este în prezent „Atribuțiile Biroului central pentru expertize tehnice judiciare și ale birourilor locale pentru expertize judiciare tehnice și contabile” și ar urma să devină „Atribuțiile compartimentului de specialitate din Ministerul Justiției”, și partea de debut a art. 32, care va fi „Compartimentul de specialitate din Ministerul Justiției are următoarele atribuții:”.

Precizăm că toate compartimentele Ministerului Justiției sunt de specialitate, dar au specialități diferite.

Prin urmare, numai după stabilirea unei denumiri corecte și precise pentru respectivul compartiment, va putea fi operată înlocuirea respectivelor denumiri.

Totodată, având în vedere caracterul de sine stătător al normei, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, sintagma „În tot cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 2/2000” se va înlocui prin sintagma „În tot cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 **privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, aprobată prin Legea nr. 156/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege**”.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 1207/07.11.2022